

TÜRKOLOJİNİN GÜNEY AZERBAYCAN'DAKİ ÖNEMLİ TEMSİLCİSİ DR. CEVAT HEYET VE ESERLERİ

DR. MURAT KÜÇÜK

Türk dili ve edebiyatına Türkiye sınırları dışında gönül veren, bu konuları işleyen, ürünler ortaya koyan kişileri kendime bir çalışma alanı olarak seçmiştim. Daha önce de Prof.Dr.Tofiq İsmayıloğlu Hacıyev üzerinde durmuş, kendisini Türkiye'deki Türk dili ve edebiyatı çevrelerine bütün yönleriyle tanıtmaya çalışmıştım.¹

Dr.Cevat Heyet'in hayatı ve eserleri hakkında böyle bir yazının hazırlanması fikrini, hocam Prof.Dr.Hamza Zülfikar verdi. Konuya ilgili olarak hocamın özel kütüphanesindeki çeşitli yayınlardan yararlandım. Bu vesileyle kendisine teşekkür ediyorum. Ayrıca kendisiyle ilgili bilgi ve belgeleri elde etmemizde bize yardımlarını esirgemeyen sayın Dr.Cevat Heyet'e de teşekkür etmeyi borç biliyorum.²

Türk dünyası, tarih boyunca insanlığa bilimin, kültürün ve medeniyetin gelişmesinde üstün hizmetleri olan şahsiyetler kazandırmış, onları övgüyle anmıştır. Bu şahsiyetlerin çalışma alanları yalnız bir halkla sınırlı kalmamış, bütün insanlığı kuşatmıştır.

Türk dünyasının yetiştirdiği, kendinden önceki kuşağın sürdürdüğü geleneği başarıyla devam ettiren şahsiyetlerden biri de ünlü cerrah, dünyaca tanınmış bilim adamı, Türkolog, edebiyatçı, tarihçi ve yazar doktor Cevat Heyet'tir.

Cevat Heyet, 24 Mayıs 1925 tarihinde Tebriz'de doğmuştur. Babası Mirza Ali Heyet, döneminin aydını, hukuk bilgini, bilim ve kültür bakımından toplumun hizmetinde olan bir kişi idi. Mirza Ali Heyet, siyasetle ilgilenmiş, hayatı boyunca ülkesi ve halkı adına üzerine düşen görevleri en iyi şekilde yerine getirmeye çalışmış, İran adliyesinin kurulmasında emeği geçmiş, Başsavcısı, Senator, Temyiz Mahkemesi Başkanı, Adalet Bakanı olarak ve diğer önemli devlet kademelerinde görev yapmıştır.³

¹ "Tofiq İsmayıloğlu Hacıyev", *Türk Dünyası*, Sayı:4, Güz-1997, s. 211-236.

² Bu yazida kullanılan kaynakların ve belgelerin elde edilmesinde doğrudan Dr.Cevat Heyet'e ulaşmak mümkün olmamış, bu konuda bağlantıyı sağlamada bize yeğeni Mehmet Rıza Heyet yardımcı olmuştur. Buradan kendisine teşekkür etmek isterim.

³ Dr. Cevat Heyet'in öz geçişinin hazırlanmasında *Doktor Cevat Heyet - Bıçak ve Kalem* (Bakü 2000) adlı kitapta yer alan Terancı Tofikkızı'nın yazısından geniş ölçüde yararlanılmıştır.

Mirza Ali Heyet, Türk dünyası ve Müslüman devletleri arasında dostluğun, birliğin, manevî ve kültürel bağların kurulmasının öncülerinden olmuş, bu birlik idealini soydaşlarına ve çocuklarına da aşılamıştır.

Yurt içi ve yurt dışı görevlerde, çeşitli ülkelerle yapılan ikili görüşmelerde çok önemli heyetlere başkanlık ederek başarılı sonuçlar elde ettiği ve böylece heyetlerde öne çıkan bir isim olarak tanındığı için kendisine "Heyet" mahlası verilmiştir. Daha sonra bu mahlas, Heyetler ailesinin soyadı olarak kabul edilmişdir.

Vatan, millet sevgisi, yurduna olan bağlılığı, Mirza Ali Heyet'ten çocuklarına, özellikle oğlu Cevat'a kalan en değerli miras olmuştur. Cevat Heyet, babasını her zaman kendisinin hocası ve manevî rehberi saymış, babasının yüksek idealleri daima onun hayat yolunu aydınlatmıştır.

Annesi Masume Sultan, tanınmış hukukçulardan Hacı Mirza Muhammed'in kızı idi. Azerbaycan folklorunun en güzel örneklerini ve inceliklerini büyük bir sevgiyle hafızasında yaşatan Masume Hanım, hoş sohbetleri ile çocukluğundan beri Cevat Heyet'te dile ve edebiyata karşı derin bir merak ve istek uyandırılmıştır.

İlköğretimini Tebriz'de, orta öğrenimini ise Tahran'da Harp Okulunda tamamlayan Cevat Heyet, yeteneği, bilime, sanata karşı olan yatkınlığı ve gösterdiği yoğun ilgi ile çevresindekilerden seçilmiş, bu yönyle dikkatleri çeken bir öğrenci olmuştur. O, okulu birincilikle bitirerek 1941 yılında Tahran Üniversitesi'nin Tıp Fakültesine girmiştir, fakat iki yıl sonra babasının işi gereği Türkiye'ye gelerek öğrenimini İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesinde devam ettirmiştir.

O, tıp biliminin inceliklerini öğrenmenin yanı sıra, Türk halklarının tarih ve edebiyatına da büyük bir ilgi duymuş, Türklerin medeniyet ve tarihlerini çeşitli kaynaklardan sürekli okumuş, okudukça da meraklı, ilgisi daha çok artmıştır.

Üniversiteyi 1946 yılında bitiren Cevat Heyet, tıp doktoru olarak üç yıl İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Hastanesi İkinci Cerrahî Kliniğinde çalışmıştır. Sonra uzmanlığını tamamlamak ve derinleştirmek üzere Paris'e gitmiş ve 1952 yılında tam bir uzman cerrah olarak Tahran'a dönmüştür. 1953 yılında işçi kesimine hizmet veren Hidayet ve Adliye hastanelerinde cerrahî kliniklerini kurarak onlara kılavuzluk yapmış, destek olmuştur. Karşısına çıkan bütün engellere göğüs geren bu gayretli cerrah, kısa sürede İran'da deneysel cerrahlığın temelini kurmuştur. 1954 yılında kapalı kalp ameliyatı, 1956 yılında İran'da ilk defa aort kapağı darlığı ameliyatı, 1962 yılında açık kalp ameliyatını gerçekleştirmiştir. Cevat Heyet, 1969 yılında daha cesareti bir adım atarak Tahran'da ilk defa böbrek nakli ve bunun yanı sıra hayvanlarda kalp nakli ameliyatını da ba-

şarıyla hayatı geçirmiştir. Tıp alanında elde ettiği bu yüksek dereceden dolayı Dr.Cevat Heyet, devlet tarafından birinci derece üstün hizmet madalyasına lâyık görülmüştür. Bütün bu başarılı uygulamalar, sadece İran'da ve Yakın Doğu'da değil, dünyanın çeşitli gelişmiş ülkelerinde çok büyük yankı yapmış ve Cevat Heyet'in ününün her tarafa yayılmasını sağlamıştır.

Genellikle İran'da çeşitli insan organları üzerinde gerçekleştirilen 20'den fazla ilk cerrahî ameliyat, bu yetenekli cerrahın adı ile anılmaktadır.

Dr.Cevat Heyet, cerrahî ameliyatların yanı sıra, cerrahlığa dair teorik araştırmalar da yapmıştır.

1964 yılından başlayarak 12 yıl devam eden *Daneşe-pezeşki* (Tıp Bilimi) adlı iki aylık dergi yayımlamıştır. Fakat Cevat Heyet, 1976 yılında Muhammed Rıza'nın şahlığının 50. yıl dönümü ile ilgili makale yazmadığından dergisi kapatılmıştır.

Cevat Heyet'in *Tromboflebitin Mualecesi* (1957) adlı kitabı, iki ciltlik *Ummî Cerrahlık* (1965) ve *Cerrahiye Dersleri* (1997) adlı çalışmaları, tıp alanında yazılmış kıymetli ders kitaplarıdır ve uzun yıllardan beri İran'da tıp öğrenimi gören öğrencilerin masa üstü kitabı hâline gelmiştir.

Cerrahlık biliminin gelişmesindeki eşsiz hizmetlerinden dolayı Dr.Cevat Heyet, 1983 yılında Paris Uluslar Arası Cerrahlık Akademisinin üyesi seçilmişdir. O, 40 yıldan beri Uluslar Arası Cerrahlar Cemiyetinde İran'ın temsilcisi olmuştur. Dr.Cevat Heyet, birçok uluslararası cerrahlık kurultay ve toplantılarının katılımcısı olmuş, kendi tecrübelerine dayanan önemli bildiriler sunmuştur. Dünyanın saygın tıp dergilerinde birçok bilimsel makalesi yayımlanmıştır.

Dr.Cevat Heyet, aynı zamanda cerrahlık eğitimi ve yetenekli yeni cerrahlar kuşağının yetiştirmesi için uğraşmış, emek vermiştir. 1988 yılından beri İran Azad İslâm Üniversitesi Cerrahiye Bölümü başkanlığını başarıyla yürütmüştür.

O, cerrahî konularla ilgili konuşma yapmak ve bildiri sunmak üzere sık sık Türkiye, Fransa, Amerika ve Azerbaycan üniversitelerine de davet edilmiştir.

Öğrencilik yıllarından beri insanların fizikî sağlamlığı ile birlikte manevî sağlamlığı, millî değerleri üzerinde de sürekli düşünen, siyâsî baskılardan ezilmiş halkın derdini, elemini kalbinde taşıyan Cevat Heyet, sadece fizikî sağlamlığa kavuşmakla mutluluğu elde etmenin hiç de mümkün olmadığını, haka öncelikle millî, manevî ve kültürel sağlamlığın gereği kanaatine varmıştır. Büyük ve şerefli bir geçmişe sahip olan Türk halkın dilinin, tarihinin ve edebiyatının yasaklanması, kendi dilinde eğitim veren okulların olmaması, kitap, gazete ve dergilerin yayımlanamaması ve halkın bütünüyle cahilliye mahkum edilmesi Cevat Heyet'in yüreğinde onulmaz bir yara açmıştır. O, gece gündüz

düşünmüştür, halkın bu sıkıntılardan kurtarmanın çözüm yollarını aramış, yüreğindekileri dile getirmeye çalışmıştır.

Sonunda, böyle bir imkân doğmuş, İran'da Pehlevî rejiminin yıkılması ve Şah'ın yönetimine son verilmesiyle gerçekleşen devrim, İran topraklarında yaşayan Azerbaycan Türklerinin de yaşamışında bir dönüm noktası olmuş, Azerî Türkçesiyle kitap, gazete ve dergiler gün ışığına çıkmaya başlamıştır. Böylece 1979 yılında Cevat Heyet, ülkesinin, halkın yarımyüzyıldan fazla yasaklanmış dilini, edebiyatını ve kültürünü canlandırip güçlendirmek ve soydaşlarına öğretmek için, inanç birliği yaptığı dostlarını, kendisi gibi son derece bilgili, erdemli Azerbaycanlı aydınları çevresine toplayarak kendi adına çıkarttığı *Varlık* dergisini yayına hayatına kazandırmıştır. Ünlü cerrahın filoloji bilimine girişi de ilk bu dergide başlamıştır. Kurucusu, yayıcısı ve başredaktörü olduğu *Varlık* dergisi vasıtasıyla Cevat Heyet, 24 yıldan beri, Azerbaycan halkın varlığı uğrunda, onun sosyal sorunlarının çözümü konusunda sürekli mücadele vermiştir. O, bir hekim olarak bir yandan mesleği gereği fizikî ağrıları ortadan kaldırmanın, yaraları iyileştirmenin yeni yöntemlerini araştırırken, öte yandan da bir Türkolog, edebiyatçı ve yazar olarak kendi eserleri ile halkın manevî dertlerini, psikolojik ağrılarını tedavi etmiş, yaralarına merhem koymuştur. Halkına kendi tarihî geçmişini anlatmış, millî köklерini tanıtmıştır. Yine *Varlık* dergisindeki yazlarında Cevat Heyet, Türk dünyasının, Türk dilinin ve edebiyatının çeşitli konularını işlemiştir, dikkat çekici pek çok makaleye imzasını atmıştır. Bunlardan birkaçını şu şekilde sıralamak mümkündür:

Türk Dili ve Lehçelerinin Tarihi, *Türk Dillerinin Yeni Tasnifi*, *Mahmud Kaşgarî'nın 'Divanu Lügati't-Türk'ü*, *Halaç Türkçesi*, *Dede Korkut Destanlarının Dilinde Türkiye Türkçesi Özellikleri*, *Azerî Türkçesinin Tarihine Bir Bakış*, *Yunus Emre'ye Ummû Bir Bakış*, *Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış*, *Eski Türk Şiirinde Vezin, Şekil ve Kafiye*, *Eski Türk Kitabeleri*, *Fuzulî'nin Söz Dağarcığı*, *Azerbaycan Türkçesi Edebî Dili*.

Cevat Heyet'in yayın hayatına kazandırdığı günden beri *Varlık* dergisi, her iki tarafıyla bütün Azerbaycan'ın ahlâk ve kültür köprüsü olma görevini omuzlarında taşımıştır. 1979 yılından beri yayın hayatına devam eden *Varlık* dergisi, dil, edebiyat ve halk bilimi alanında çalışma yapan her araştırcının başvurması gereken bir kaynak olarak önemini korumaktadır.

Tükenmez bir enerjiyle yazan Cevat Heyet'in, Türk dili ve edebiyatı, folklor, ana dili ile ilgili pek çok makale ve araştırmaları 5 dilde, Azerbaycan, Türkiye, İran, Fransa ve Amerika basınında yayımlanmıştır. Dr.Cevat Heyet, uzun yillardan beri Türkiye ve Azerbaycan'da düzenlenen edebî bilgi şölenlerinde, Türkoloji kongrelerinde geniş bilim ve edebiyat topluluğu karşısında dikkat çeken konularda bildiriler sunmuştur.

Dr.Cevat Heyet, aynı zamanda Türk halklarının geçmişi, Azerbaycan Türk dilinin kaynağı, Azerbaycan edebiyatı tarihinde önemli eserlerin yazarıdır. Onun yeni gerçek bilgiler ve bilimsel değerlendirmelerle zenginleştirilmiş olan 2 ciltlik *Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış* (Tahran 1980, 1990, Bakû 1993), *Mukayesetü'l-Lügateyn* (Tahran 1984; Bakû 1989), *Türk Dili ve Lehçelerinin Tarihine Bir Bakış* (Tahran 1986, 1987), *Azerbaycan Şifahî Halk Edebiyatı* (Tahran 1988; Bakû 1990), *Türklerin Tarih ve Medeniyetine Bir Bakış* (Tahran 1988; Bakû 1993) ve *Edebiyatşinaslık* (Tahran 1995; Bakû 1997) adlı kitapları Azerbaycan ve İran okuyucu ve araştırcılarının büyük ilgisini çekmiştir.

13 özgün telif eserin ve 257 bilimsel, özgün makalenin sahibi olan Dr.Cevat Heyet'in eserlerinden birkaçını burada kısaca değerlendirmek istiyoruz.

Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış I-II (*Tahran 1980, 1990*): İki ciltlik bu eserde Dr.Cevat Heyet, önce Azerî Türkçesinin tarihçesini işlemiş, Azerî Türkçesini ve oluşumunu ele almıştır. Daha sonra Azerbaycan edebiyatı tarihine geçmiş ve kronolojik olarak Azerî şairlerini incelemiştir. Şairler üzerinde teker teker dururken, şirlerinden örnekler vermiştir. Eserde aynı zamanda, sosyal yapı ve edebî çevre de söz konusu edilmiştir. Böylece edebî şahsiyetler tarihi ile edebiyat tarihi bir arada değerlendirilmiştir.

Mukayesetü'l-Lügateyn (*Tahran 1984*): Dr. Cevat Heyet'in bu kitabı, *Varlık* dergisinin bir kültür eki olarak yayımlanmıştır. Türkçe ile Farsçanın karşılaşılması esasına dayanır. Yazar bu karşılaşmayı, her iki dil arasındaki seslerin benzerliği, ekler ve fiiller çerçevesinde ele almıştır. Eserin sonunda Türkçenin kelime zenginliğinin ortaya konulmasına yönelik olarak Farsçada tek kelime ile karşılanamayan Türkçe kelimelerin bir dizini verilmiştir.

Türk Dili ve Lehçelerinin Tarihî Seyrî (*Tahran 1987*): Dr. Cevat Heyet, bu hacimli eserinde, Türk dilinin tarihî gelişimini, bu gelişimin aşamalarını, Eski Türkçe, Orta Türkçe, Yeni Türkçe ve Modern Türk Dili ve Lehçeleri başlıklarında, geniş bir çerçevede ayrıntılı olarak işlemiştir.

Türklerin Tarih ve Medeniyetine Bir Bakış (*Tahran 1987*): Bu eserde, başlangıçtan XVI. yüzyıla kadar, Türklerin İslâmiyetten önce ve sonra meydana getirdikleri medeniyet söz konusu edilmiştir. Dr. Cevat Heyet, eserin ön sözünde, dünyadaki Türk dili ve edebiyatı üzerine yapılan çalışmalara dejindikten sonra Pehlevî yönetiminin siyasî baskıları sonucunda dili ve edebiyatı yasaklanmış olan Türk halkın bu bakımından içine düşmüş olduğu yanlışlıklar düzeltmek, eksiklikleri gidermek ve bu önemli boşluğu doldurmak amacıyla çeşitli kaynaklardan elde ettiği bilgileri özetleyerek ana dilinde bu kitaba aktardığını belirtmiştir.

Dr.Cevat Heyet, Kök Türk ve Uygurlardan başlayarak dil, edebiyat ve sanat konusunda Türklerin ortaya koyduğu kültür değerlerini bölge bölge ele almış, her devleti ayrı ayrı değerlendirerek XVI. yüzyıla kadar getirmiştir. Her bölgenin tarihî ve kültürel yapısını, siyasi ve sosyal durumunu çok iyi özetlemiştir. Eser, Türklerin kültür ve medeniyeti hakkında çalışma yapacak her araştırcı için başvuru kaynağı niteliğindedir.

Azerbaycan Şifahî Halk Edebiyatı (Tahran 1988): Dr.Cevat Heyet bu eserinde, en eski halk bilimi malzemelerinden, efsane, esatır (mitoloji), çeşitli törenlerden başlayarak Azerî bayatlarına (mâni) kadar geniş bir alanı konu edinmeye çalışmıştır. Ortak edebî ürünlerden olan Efrasiyap Destanı, Şu, Hun-Oğuz, Kök Türk destanlarındaki motifler üzerinde durmuştur. Bununla birlikte *Divanu Lugati't-Türk'ü*, *Kutadgu Bilig'i*, Manas Destanı ve Cengizname'yi de inceleme alanına dahil etmiştir. Destanlardaki ortak yönlerin, motiflerin ifade ettikleri anımları ve bunların günümüze kadar nasıl devam ettiğini göstermiştir.

Dr.Cevat Heyet, bu kitabında halk bilimi alanında çalışanlar hakkında da bilgi vermektedir. Geniş bir coğrafyaya yayılmış olan Türk folklorunun Arap, Fars ve Çin folklorları ile olan ilişkilerini de ele alarak karşılaştırmalar yapmıştır.

Edebiyatşınashık (Tahran 1996): Dr.Cevat Heyet bu eserinde, edebiyat kuraları, edebiyatın ne olduğu, rolü, sosyal gerçeklik ve bunun edebiyattaki yeri, sanat ve bilim, biçimcilik (formalizm), yapısalcılık (strüktüralizm) ve benzeri konular üzerinde darduktan sonra; edebî tenkit, edebî ekol, edebî türler ve edebî eserlerin dili gibi konuları ele almıştır. Bu kitap, onun edebiyat kuramı alanındaki bilgisini ortaya koymasının yanı sıra edebî kişiliğini ve metni anlamada izlediği yöntemi de gösterir.⁴

Cevat Heyet, Türk dili, edebiyatı, tarihi ve sanatı, folkloru alanlarında engin bilgi birikimi olan bir bilim adamı olmasının yanı sıra aynı zamanda kendisini topluma hizmet için adamış bir aydınındır. O, bugün kadar, babası ve hocası Mirza Ali Heyet'in Müslüman halklara, özellikle Türkiye, İran ve Azerbaycan arasındaki manevî, kültürel ve edebî bağlara hizmet etme geleneğini lâyıyla devam ettirmiştir.

Bundan kırk yıl önce, babası ve kardeşiyle birlikte Türkiye-İran Dostluk ve Medeniyet Cemiyetini kuran Cevat Bey, 1993 yılında Tahran'da Türk Kültür Merkezi açmıştır. O, düzenlediği kültürel konferanslarla büyük Türk ve Azerbaycan yazarlarının, kültürünün İran'da tanınmasına Türkiye-Azerbaycan-İran dostluğunun güçlendirilmesine emek harcamıştır.

⁴ Kâzım Yetiş, *Doktor Cevat Heyet - Bıçak ve Kalem*, Bakû 2000, s. 55-58.

Dünyanın tip ve siyasî çevrelerinde belirli bir yere ve öneme sahip olan Dr.Cevat Heyet, Karabağ sorunu yüzünden Kuzey Azerbaycan'ın içine düşmüş olduğu sıkıntıları ve Azerbaycan Türk halkının haklılığını yorulmadan dünya toplumlarına anlatmış ve insanlığın bütün demokratik güçlerini Azerbaycan'ın bu sorununun çözümüne destek vermeye çaggimıştır.

Dr.Cevat Heyet, Azerbaycan bilim ve kültürünün gelişmesindeki ve İran ile Azerbaycan arasında edebî, kültürel ve sosyal ilişkilerinin güçlendirilmesindeki büyük hizmetlerinden ötürü Azerbaycan İlimler Akademisinin Edebiyat Enstitüsü'nün (1982), Azerbaycan Güzel Sanatlar Akademisinin (1991), Nasreddin Tusî Azerbaycan Pedagoji Üniversitesi'nin (1993), Azerbaycan Üniversitesi'nin (1996) fahrî profesörü, Memmed Emin Resulzade Bakû Devlet Üniversitesi'nin (1992), Neriman Nerimanov Tıp Üniversitesi'nin (1994), Hazar Üniversitesi'nin (1995) fahrî doktoru, Azerbaycan Cerrahları İlmi Cemiyetinin (1989) fahrî üyesi seçilmiştir. Azerbaycan Yazarlar Birliği'nin "M.F. Ahundov Ödülü"ne (1991), Dede Korkut Araştırma Vakfının düzenlediği "Memmed Araz Ödülü"ne (1994) layık görülmüş, bu ödüllerden aldığı parayı mültecilere paylaştırmıştır.

Dr.Cevat Heyet, aynı zamanda İstanbul Üniversitesi fahrî Türkoloji doktoru, İstanbul Üniversitesi tip doktoru ve Türk Dil Kurumunun fahrî üyesidir.

Adı dünyanın tip otoriteleriyle birlikte anılan, 58 yıldan beri cerrahlık hizmeti vererek on binlerce insana şifa dağıtan, Türk dili, edebiyatı ve tarihinin güney Azerbaycan'da bayraktarlığını yapan, bugün 78 yaşında olan değerli bilim adamı Dr.Cevat Heyet, hâlâ elinden gelen tüm gayretle çalışmakta, cerrah bıçağının gücüyle tip dünyasına katkıda bulunmakta ve kaleminin gücüyle de Türkoloji dünyasına eserler vermeye devam etmektedir. Onu nice yazılmamış eserler, zekâsının ve ellişinin şifasına ihtiyacı olan nice insanlar beklemektedir.

Türkiye ile dış Türkler arasındaki bağlantıyı güçlendirmek ve Dr.Cevat Heyet'i Türkiye'deki genç nesillere tanıtmak amacıyla böyle bir yazıyı kaleme aldı. Kıymetli bilim adamı Dr.Cevat Heyet'e sağlıklı bir ömür diliyor, kendisinin bu üretken kişiliğinin genç nesillere de örnek olmasını arzu ediyoruz.

Dr. Cevat Heyet'in Yayınları

I. Tip Alanındaki Eserleri

A. Kitaplar

1. *Tromboflebitin Mualecesi*, Tahran 1957 (Farsça).
2. *Umumî Cerrahlık*, Tahran 1965 (Farsça).
3. *Cerrahiye Dersleri*, Tahran 1997 (Farsça).

B. Makaleler

4. Yeni Anesteziya İslendikten Sonra M.R.O. Ameliyattan Sonra Hastalıkta Değişiklikler, *Thezis*, Paris 1952 (Fransızca).
5. Yürek Cerrahiyesi, *Keyhan Salnamesi*, Tahan 1956.
6. Yürek Cerrahiyesi, *Nadir Salnamesi*, Tahan 1959.
7. İran'da Açık Yürek Cerrahiyesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1962.
8. Tahan'da Hekimliğin Çetinlikleri, *Soheni-pezeşki*, Tahan 1962.
9. Mide-onikiparmak Bağırsak Horalarının Cerrahî Mualecesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1962.
10. İran'da Açık Yürek Cerrahiyesi, (Bir arteriya pulmonaris darlığı hastasının soğutma metodu ile ameliyatı) 1962 (Fransızca).
11. Çoksayılı Travma Hastalığı Karşısında, *İran Cerrahlık Jurnalı*, Tahan 1963.
12. Yanıklar, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1964.
13. Kiyinkrak Sistemi, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1964.
14. Anadangelme But Çıkığı, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1964.
15. Fekerelerası Disk Yırtığı, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1964.
16. Ameliyattan Sonra Venoz Trombozların Mualecesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1964.
17. Bir Mide Eozinofil Kranuloma Müşahedesи, *İran Cerrahlık Jurnalı*, Tahan 1964.
18. Orta ve Yakın Doğu Tıp Günleri, Dr.N. Hikmetle birlikte, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1964.
19. Ameliyattan Sonra Venoz Trombozların Mualecesi, *Journal of Kardiovaskular Surgery*, 1964 (İngilizce).
20. Çoksayılı Arterio-Venoz Fistulalar, *Journal of Kardiovaskular Surgery*, Tahan 1964 (İngilizce).
21. Karaciğer Abseslerinin Klinikası ve Mualecesi, *Lion Khirurgikal*, Paris 1964 (Fransızca).
22. İran'da Açık Yürek Cerrahiyesi, *Journal of The International Collage of Surgeons*, 1964 (İngilizce).
23. Tiroid Bezinin Cerrahiyesi, İran Endokrinoloji Derneği Sempozyumunun Materyalleri, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1965.
24. Sağ Plevrada Kan Toplanması Fesadı Vermiş Hemorragik Pankreatit, 21. Beynelhalk Cerrahlar Kurultayı, Filadelfia 1965.
25. Filadelfia Umumî ve Yürek Cerrahiyesi Kurultayı, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1965.
26. Böbrek Göçürülmlesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1966.
27. Karaciğerin Amyöb Absesleri, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1966.
28. Çoksayılı Arterio-Venoz Fistulalar, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1966.

29. Meşhed Tıp Fakültesi - Tıp Günleri Barede, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1966.
30. Ameliyattan Sonraki Venoz Trombozlarının Mualemesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1966.
31. Mide-Onikiparmak Bağırsak Horalarının Cerrahî Mualemesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1966.
32. Cerrahiyenin Kısa Tarihi 1-6, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1967.
33. İnsanda Organ Göçürme Ameliyatı, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1967.
34. Çoksayılı Arterio-Venoz Fistulalar, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1967.
35. Viyana'da Beynelhalk Cerrahlar Kurultayı, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1967.
36. Onikiparmak Bağırsak Horalarının Cerrahî Mualemesi, 22. Beynelhalk Cerrahlık Kurultayı, Viyana 1967.
37. Toksik Urların Cerrahî Mualemesi, *Beynelhalk Cerrahlık Cemiyeti Belleteni*, Paris 1967 (Fransızca).
38. Pankreas Başı Herçenginde, Kastro Duodeno-pankreatik-tomu, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1967.
39. İran'da İlk Böbrek Göçürme Ameliyatı, Meşhed'de Organ Göçürme Günleri, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1968.
40. Londra Beynelhalk Yürek-Damar Cerrahlığı Kurultayı, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1968.
41. İran'da Yürek Göçürme Ameliyatı, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1968.
42. İran'da İlk Yürek Göçürme Ameliyatı, Yazan: Dr.Kristian Bernard, Tercüme: Dr.Cevat Heyet, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1968.
43. Yürek Göçürme Ameliyatında Donörün Seçilmesi, Yazan: Dr.Bosmann, Tercüme: Dr.Cevat Heyet, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1968.
44. Yürek Göçürme Ameliyatına Ait Tecrübî ve Tenkidî İnceleme, Yazan: Dr.Kristian Bernard, Tercüme:Dr.Cevat Heyet, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1968.
45. İran'da Yürek Göçürme Ameliyatı, *İran Hekimler Derneği Jurnalı*, Tahran 1969.
46. Tahran'da İlk Böbrek Göçürme Ameliyatı, Meşhed Organ Köçürme Günleri, *Şehrebanı Hastahanesi Tıp Dergisi*, Tahran 1969.
47. Pankreasın Kapalı Travmatik Zedelenmeleri, Yazan: Prof.Y.A. Murad, Tercüme: Dr.Cevat Heyet, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1969.
48. Yürek Ekinokokkozu, Dr.Muhtari ve Dr.Hacelilu ile birlikte, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1970.
49. Yürek Ekinokokkozunun Cerrahî Mualemesi, *The Journal of Thoracic, Cardiovascular Surgery*, 1971 (İngilizce).
50. Yürek Cerrahiyesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1972.
51. Diyabet Hastalarda Cerrahî Ameliyat, *Daneşe-pezeşki*, Tahran 1972.

52. Baş ve Beyin Travmaları, *Daneşe-pezeşki*, Tahan 1973.
53. Ameliyat Esnasında Yüreğin Dayanması, *Khirurgi*, Paris 1977 (Fransızca).
54. 522 Hastada Tiroidektomiya, *Şahsî Cerrahlık Akademisi Jurnalı*, 1979.
55. Kida Borusu (ezofakus) Herçenginin Cerrahî Mualecesi, *Daneşe-pezeşki*, Tahan.
56. Travmatik Şokun Mehanizmi ve Mualecesi Hakkında Yeni Düşünceler, *Daneşe-pezeşki*, Tahan.
57. Mide ve onikiparmak Bağırsak Horalarının Cerrahiyesi, *Ulum-pezeşki*, Tahan 1990.
58. Tiroid Cerrahiyesinde 600 Şahsî Tecrübe, *Iran Cerrahlık Jurnalı*, Tahan 1992.
59. Mide-Onikiparmak Bağırsak Horalarının Cerrahiyesi, *Azad İslâm Üniversitesi İlimler Dergisi*, Tahan 1992.
60. Midenin Hoşhasseli Şişleri ve Eozinofil Kranuloması, *Ulum-Pezeşki*, Tahan 1994.
61. Yürek Cerrahiyesinde Son Değişiklikler, Tahan 1994.
62. İran'da ve Dünyada Yürek Cerrahlığı, *Ulum-pezeşki*, Tahan 1995.
63. Ektopik Goiters (Yerinde Olmayan Zoblar), *Ulum-pezeşki*, Tahan 1997.
64. 38. Milletler Arası Tıp Tarihi Kongresi, *Varlık*, 126-3, Tahan 2002.

II. Türk Dili, Edebiyatı, Tarihi ve Sosyal İçerikli Eserleri

A. Kitaplar

1. *Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış-I*, Tahan 1980.
2. *Mukayesetü'l-Lügateyn*, Tahan 1984 (Farsça).
3. *Türk Dili ve Lehçelerinin Tarihine Bir Bakış*, Tahan 1987 (Farsça).
4. *Türklerin Tarih ve Medeniyetine Bir Bakış*, Tahan 1987.
5. *Azerbaycan Şifahî Halk Edebiyatı*, Tahan 1988.
6. *İki Dilin Mukayesesи*, Bakû 1989 (Farsçadan tercüme).
7. *Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış-II*, Tahan 1990.
8. *Azerbaycan Şifahi Halk Edebiyatı*, Bakû 1990.
9. *Azerbaycan Edebiyatına Bir Bakış*, Bakû 1993.
10. *Türklerin Tarih ve Medeniyetine Bir Bakış*, Bakû 1993.

B. Makaleler⁵

11. Vatan ve İslâm İrliliğinin Esasları, *Ettelaat*, Tahan, Mart 1978 (Farsça).
12. Azerî Türkçesinin Tarihine Bir Bakış, *Varlık*, 1979.

⁵ Bu başlık altında ve daha sonraki bölümlerde, sonunda hangi dilde yayımlanmış olduğu belirtilmeyen makaleler Azerbaycan Türkçesinde, Türkiye'de yayımlanan makaleler ise Türkiye Türkçesinde kaleme alınmıştır.

13. İran İslâm Cumhuriyetinde Milliyetin Esasları (Vatan ve İslâm), *Varlık*, 1979, № 5 (Farsça).
14. İslâm Medeniyetinin Garp Medeniyetine Tesiri, *Varlık*, 1979, № 10 (Farsça).
15. İslâm, İnsan “Sartr” ve Şeriatı, *Ettelaat*, Tahran, Nisan 1979 (Farsça)
16. Garp Kültürüni Gözü Bağlı Kabul Etmek Olmaz, *Bamdad*, Tahran, Şubat 1979.
17. Eflâtun Ahlâkiyatı ve Ne Etmek Gerek Biliyi, *Ettelaat*, Mayıs 1979.
18. Tebriz’de Azerbaycan Şair ve Yazarlar Toplantısında, *Varlık*, 1980, № 6.
19. Yegane Sefer, Prof.Rüstem Aliyev'in Makalesine Mukaddimedir, *Varlık*, 1980, № 8.
20. Hazreti Ali'nin Öğütleri, (Arapçadan tercüme), *Varlık*, 1980, № 6.
21. Azerbaycan Şifahî Halk Edebiyatı (1-12), *Varlık*, 1981.
22. Azerbaycan'ın Tanınmamış Büyük Şairi Murtaza Kuluhan Zafer, *Varlık*, 1981.
23. Dede Korkut Kitabı - Ölmez Söz Hazineinden İnciler, *Varlık*, 1981, № 4.
24. XIV. Asır Azerbaycan'ın Büyük Şairi Gazi Zerir Hakkında Bir Neçe Söz, *Varlık*, 1981, № 9.
25. Nesir Bakui'den Bir Muhammes, *Varlık*, 1981, № 11,12.
26. Gönül Derdi - Hamid'den Ön söz, *Varlık*, 1981, № 11,12.
27. İzah (Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış Kitabına Dair), *Varlık*, 1982, № 1.
28. Türk Dili ve Lehçelerinin Tarihi Kitabından Bir Bölme: Azerbaycan Türk-çesinin Adı ve Mövgeyi Hakkında, *Varlık*, 1982, № 3-4 (Farsça).
29. Türk Dili ve Lehçelerinin Tarihi, *Varlık*, 1982, № 9-10 (Farsça).
30. Türkmen Dili ve Edebiyatının Tarihi Hakkında Bir Neçe Söz, *Varlık*, 1982, № 11-12 (Farsça).
31. İslâmda ve Başka Mekteplerde Ahlâkiyatın Esasları, *Varlık*, 1982, № 11-12 (Farsça).
32. Boğantulu Pehlevi Devrinde Azerbaycan Dili ve Edebiyatının Gerilemesi ve İslâmî İnkılâptan Sonra Onun Yeniden Çiçeklenmesi (Indiana Üniversitesi - Birinci Türk Araştırmaları Beynelhalk Konferansındaki Meruze), 1982 (İngilizce).
33. Azerbaycan Edebiyat Tarihine Bir Bakış (1-38), *Varlık*, 1983.
34. Mümin ve İtikatlı Şair Mehmet Âkif, *Varlık*, 1983, № 1-2 (Farsça).
35. Yunus Emre Mutasavvif, Halkı Türkiye Şairi, *Varlık*, 1983, № 5-6 (Farsça).
36. Eski Türk Şiirinde Vezin, Şekil ve Kafiye, *Varlık*, 1983, № 7-8.
37. Oğuzlar, *Varlık*, 1983 (Farsça).
38. Kutadgu Bilig veya Saadet İlmi, *Varlık*, 1983, № 9-10 (Farsça).
39. Mahmud Kaşgarî'nın 'Divanu Lügati't-Türk'ü, *Varlık*, 1983, № 11-12. (Farsça).

40. Hazreti Muhammet'in Öğütleri, (Arapçadan tercüme), *Varlık*, 1983.
41. Nesimî'den Rubailer, *Varlık*, 1984, № 9-10 (Farsça).
42. Muhammet Amanî, *Varlık*, 1984, № 11-12.
43. Nevaâ, *Varlık*, 1985, № 1-2.
44. Edebiyat Bizim Devrimizde, *Varlık*, 1985, № 5-6 (Farsça).
45. XX. Asırda Güney Azerbaycan Edebiyatı, *Varlık*, 1985, № 9-12.
46. XX. Asırda Azerbaycan Edebiyatı, Birinci Milletlerarası Türkoloji Kongresi, İstanbul, Temmuz 1985.
47. Akkoyunlular, *Varlık*, 1986, № 1-2.
48. Eski Türk Kitabeleri, *Varlık*, 1986, № 3-5.
49. İslâm Devri Türk Edebiyatı, (1-3), *Varlık*, 1986.
50. Türk Dilinin Kısa Tarihi, Tebriz Üniversitesinde Kurulan Azerbaycan-Türk Dilinin Tetkiki Seminerinde Okunan Meruze, Tebriz 1987 (Farsça).
51. Azerbaycan Türkçesinin Tarihi, *Varlık*, 1987, № 2.
52. Fuzulî'nin Dili, (1-2), *Varlık*, 1987, № 3-4.
53. Fuzulî'nin Edebî Şahsiyeti, *Varlık*, 1987, № 5.
54. Tebriz Üniversitesinde Azerbaycan-Türk Dilinin Tarihi Hakkında Dr. Cevat Heyet'in Çıkışı, *Ettelaat*, Haziran 1987 (Farsça).
55. Fuzulî'nin Edebî Tesiri ve Teessürü, *Varlık*, 1988, № 1.
56. Üstat Muhammet Hüseyin Şehriyar, *Varlık*, 1988, № 3.
57. Halaç Türkçesi, *Varlık*, 1988, № 4 (Farsça).
58. Horasan Türkçesi, *Varlık*, 1988, № 5 (Farsça).
59. Lehçe ve Dil, "Şarkî Azerbaycan Ostanının Coğrafyası", 1988 (Farsça).
60. Şehriyar, *Türk Dili*, Türkiye 1988, № 442.
61. "Oğuzname" Mecmau'l-emsal- Muhammed Ali, *Türk Kültürü*, Türkiye 1988, № 307.
62. "Oğuzname" ya Oğuz Atalar Sözu ve Meselleri, *Varlık*, 1989, № 1.
63. Tebriz Lehçesi Hakkında, (Dr.M. Memmedov'la birlikte), *Varlık*, 1989, № 1.
64. Cihanşah Karakoyunlu ve Şiirleri, *Varlık*, 1989, № 2.
65. Muhabbetnâme-i Harezmî, *Varlık*, 1989, № 2.
66. Bakı Seferi, *Varlık*, 1989, № 3.
67. Şimalî Azerbaycan'da Geçen Kanlı Hadiseler ve Kırgınlar, *Varlık*, 1989, № 4.
68. Fuzulî'nin Söz Dağarcığı (VI. Milletler Arası Türkoloji Kongresinde Okunan Meruze), *Türk Kültürü Araştırmaları*, Türkiye 1989, № 2.
69. Kuzey Azerbaycan'da Geçen Kanlı Hadiseler ve Kırgınlar, *Hezer*, Ağustos, Bakú 1990.
70. Bakı Seferi, *Türk Yurdu*, Nisan, Türkiye 1990.
71. İranlılık ve Etnik Diller, *Keyhani Havayı*, Ağustos, Tahran 1990 (Farsça).
72. İslâm Medeniyetinin Garp Medeniyetinin İnkışafına Tesiri, *Varlık*, 1990, № 1.

73. İranlılık ve Etnik Diller, *Varlık*, 1990, № 2.
74. Bakı'dan Gelen Aziz Konaklar, *Varlık*, 1990, № 1.
75. Sovyet Azerbaycan'ında Elifba Meselesi, *Varlık*, 1990, № 2.
76. Ankara'da Türk Dili Kurultayı, *Varlık*, 1990, № 3.
77. Âlim Kardaşım Albay Dr.Murtaza Heyet'in Yasında, *Varlık* 1990, № 3 (Farsça).
78. Memmed Emin Resulzade, *Varlık*, 1990, № 4.
79. Muasır Şiirin Hafız'ı, *Kervan*, Eylül, Bakû 1990.
80. İslâm Medeniyetinin Garp Medeniyetine Tesiri, *Medeniyet*, Mart, Bakû 1990.
81. Memmed Emin Resulzade, (1-2), *Dalga*, Mayıs, Bakû 1990.
82. Sovyet Azerbaycan'ında Elifba Meselesi, *Keyhani Havayı*, 1990, № 191.
83. Pantürkizm- İtibarsız İdeal, *Furuğî Azadi*, , Tebriz 1991 (Farsça).
84. "Hamse"de Türkçe Sözler (1-2), *Edebiyat*, Temmuz-Ağustos, Bakû 1991.
85. Türklerde Elifba Meselesi, *Edebiyat*, Mart 1991.
86. Tahrان'dan Mektup, (*Dalga*'nın ilk sayısına), *Dalga*, Şubat 1991.
87. Hekim Nizamî'nın Eserlerinde Türkçe Sözler, Mefhumlar ve Atalar Sözleri, *Varlık*, 1991, № 1 (Farsça).
88. Kur'an ve İslâm, *Varlık*, 1991, № 1-3.
89. Fazilet Güneşinin Batışı, Dr.Gulamhüseyin Sadıkî'nın Vefatı, *Varlık*, 1991, № 1 (Farsça).
90. Yunus Emre - Mutasavvif Türk Şairi, *Varlık*, 1991, № 2 (Farsça).
91. Yeni Tapıntı: Baltazar Sparunfeld-Mecmuası, *Varlık*, 1991, № 2.
92. Azerbaycan'ın Baş Nazırına *Varlık'*ın Teleqramı, *Varlık*, 1991, № 3 (Farsça).
93. Türk Dilinin Tarihi, *Varlık*, 1991, № 4 (Farsça).
94. Kutadgu Bilig'de Kur'an ve Hadisin Tesiri, (Yazan: Mehmet Koca, Aktran: Dr.Cevat eyet), *Varlık*, 1991, № 4.
95. Memmed Emin Resulzade, *Millî Kültür*, Türkiye, 1991, № 87.
96. Genceli Nizamî'nin "Hamse"sında Türkçe Sözler, Mefhumlar ve Ata Sözleri, *Millî Kültür*, Türkiye, 1991, № 90.
97. Hekim Nizamî'nın Eserlerinde Türkçe Sözler, Mefhumlar ve Atalar Sözleri, *Furuğî-azadi*, Tebriz 1991 (Farsça).
98. Kur'an ve İslâm, (1-3), *Edebiyat*, Eylül 1991, Ocak 1992, Temmuz 1992.
99. *Varlık* On Dört Yaşında, *Varlık*, 1992, № 1.
100. Karabağ Faciası, *Varlık*, 1992, № 1.
101. Almas İldirim ve Şiirler Mecmuası, *Varlık*, 1992, № 2.
102. Çağdaş Edebî Azerî Dili Kitabı, *Varlık*, 1992, № 2 (Farsça).
103. Fahrî Doktora, *Varlık*, 1992, № 2.
104. Günün Sözü, *Varlık*, 1992, № 3 (Farsça).
105. Nizamî Gencevî'nin 850 İlliyi, *Varlık*, 1992, № 3.

- 106.Tahran'da ve Tebriz'de Üstad Şehriyar'ın Uğurlama Kurultayı, *Varlık*, 1992, № 3.
- 107.Ankara'da Milletler Arası Türk Dili Kurultayı, *Varlık*, 1992, № 3.
- 108.Azerbaycan'ın Türkleşmesi ve Azerî Türkçesinin Teşekkülü, *Varlık*, 1992, № 4.
- 109.Fuzulî'nin Edebî Şahsiyeti, *Dirilik*, Amerika 1992, № 1.
- 110.Eski Türk Edebiyatı, *Azerbaycan Edebiyat Tarihi*, Bakû 1992.
- 111.Açıklama ("Mahmud Gaznevî'nin Siyasî Hayatı ve Şahsiyeti Hakkında" adlı makaleye izahat), *Edebiyat Fakültesi Neşriyesi*, Tebriz 1992, № 1-2 (Farsça).
- 112.Ön Söz (Almas İldirim'in *Seçilmiş Şiirler* kitabına), Tahran 1992.
- 113.Genceli Nizamî'nin "Hamse"inde Türkçe Sözler, Mefhumlar ve Atalar Sözu, *Millî Kültür*, Türkiye, 1992.
- 114.Ön Söz (*Kanlı Seneler* kitabına), Tahran 1993.
- 115.Azerbaycan'ın Adı ve Serhatları, *Omide Zencan*, Zencan 1993, № 22 (Farsça).
- 116.Hakikat ve Vatandaşlık Nağmekârı Memmed Araz, *Kardeş Edebiyatlar*, Türkiye, Kasım 1993.
- 117.Sungur Türkçesi, *Varlık*, 1993, № 1.
- 118.Şehriyar Kongresi Bakı'da, *Varlık*, 1993, № 1.
- 119.Ebulkasım Nebatî, *Varlık*, 1993, № 2.
- 120.Memmed Araz'ın 60 İlliyi, *Varlık*, 1993, № 2.
- 121.Azerbaycan'ın Adı ve Serhatları, *Varlık*, 1993, № 3.
- 122.Halaç Türkleri, *Central Asiatic Journal*, Almanya, 1993, № 1-2
- 123.Dede Korkut Destanları Ne Vakit ve Harada Yarandi?, *Varlık*, 1993, № 4.
- 124."Geranig" Nağılı ve Onun Tarihî Ehemmiyeti, (Yazan: Dr.Ş. Şimşek, Tercüme: Dr.Cevat Heyet ve İ. Hadi), *Varlık*, 1994, № 1 (Farsça).
- 125.Dr.Cevat Heyet'ten Cumhur Reisi Süleyman Demirel'e Mektup, *Varlık*, 1994, № 1.
- 126.Prof. Rüstəm Aliyev'in Yasında, *Varlık*, 1994, № 1.
- 127."Gayret" Gezeti ve Borçalı Gardaşlara Tebrik, *Varlık*, 1994, № 1.
- 128.Ankara'da "İran Kültür-Sanat-Haber Belleteni", *Varlık*, 1994, № 1.
- 129.Fuzulî'nin Dili ve Söz Hazinesi Barede, *Varlık*, 1994, № 2.
- 130.Fuzulî'nin Edebî Şahsiyeti, *Varlık*, 1994, № 3.
- 131.Azerbaycan'ın Adı ve Sınırları, *Avrasya Etütleri*, Türkiye, 1994.
- 132.Azerbaycan'ın Adı ve Sınırları, *Eurasian Studies*, Türkiye, 1994 (İngilizce).
- 133.Tebrik Edirik (Borçalı'da *Gayret* gazetinin neşri münasebetiyle), *Gayret*, Borçalı, Nisan-Mayıs 1994.
- 134.Şehriyar Çağımızın Hafız'ıdır, *Kültür-Sanat*, Türkiye, Mart 1994.

135. Azerbaycan'ın Adı Hudutları, *Edebiyat*, Şubat 1994.
136. Ya Rab Bu Karanlık Gecenin Yok mu Sabahı? Nur İstiyoruz Sen Bize Yانgın Veriyorsun (Türkiye Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e Mektup), *Azerbaycan Türk Kültürü*, Türkiye, Ağustos 1994.
137. Türkiye Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'den Dr.Cevat Heyet'in Yardım İstemesi, *Omidi Zencan*, Temmuz 1994.
138. Göz Yaşları ile Yazılan Mektup, *İslâm*, Bakû, Ocak 1994.
139. Horasan Türkçesi, *Türk Dünyası*, Türkiye, 1994, № 5.
140. Azerbaycan'ın Adı ve Sınırları, *Çağdaş Azerbaycan*, Türkiye, 1994, № 4-6.
141. Azerî Edebiyatı, *İslâm Ansiklopedisi*, Türkiye, 1994..
142. Azerbaycan Türkçesi Edebî Dili, *Erk*, Tebriz 1994, № 193-194 (Farsça).
143. Horasan Türkçesi, *Türkologiya*, Bakû 1994, № 1.
144. Hakikat ve Vatandaşlık Nağmekâri, "Memmed Araz-60: Millilik ve Beserîlik kitabı", Bakû 1994.
145. Fuzulî'nin Edebî Şahsiyeti, "Fuzulî'yi Anma" merasiminin seçilmiş makaleleri, Kerec 1994.
146. Fuzulî'nin Edebî Şahsiyeti, *Varlık*, 1994, № 3.
147. Çağdaş Azerbaycan, *Varlık*, 1994, № 3.
148. Üstad Hamid Nitkî'den Teclil, *Varlık*, 1994, № 3.
149. Yanlış Bir İddia, *Varlık*, 1994, № 3.
150. Azerbaycan'ın Adı ve Serhatleri, *Reform*, Amerika, Mart 1995.
151. İran'da Nevruz, Türkiye'de Birinci Beynelhalk Nevruz Sempozyumu, 1995.
152. Yeni Tapıntı: Dilimizin XVII. Asra Ait Elyazması, *Günay*, Bakû 1995, № 41.
153. Nevruz Bayramı İran'da, *Varlık*, 1995, № 95-4.
154. Fuzulî'nin Edebî Tesir ve Teessürü (Fuzulî'ye Tesir Eden Şairler), *Varlık*, 1995, № 96-1.
155. *Aşina* Dergisi, Ortak Medeniyet Mirasının Aktarışında, *Varlık*, 1995, № 96-1.
156. Fars (İran'da Eyalet ve Eskiden Beri Burada Yaşayan Bir Kavim), *İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 12, İstanbul 1995.
157. Yunus Emre'ye Umumî Bir Bakış, *Varlık*, 1995, № 98-3.
158. 70 İllik Yubiley Merasiminde Dr.Cevat Heyet'in Teşekkür Nutku, *Varlık*, 1995, № 98-3.
159. Mukaddime Yerine, *Her Renkten*, Tebriz 1996.
160. Yeni Dilcilik ve Dilimize Tatbiki Meselesi, *Varlık*, 1996, № 100-1.
161. Asrımızın Şeyh Şamil'i Cevher Dudayev, *Varlık*, 1996, № 100-1.
162. Yeni Dilcilik 2, *Varlık*, 1996, № 101-2.
163. Yeni Dilcilik 3, *Varlık*, 1996, № 102-3.
164. Nahçıvan'da Hüseyin Cavid Makberesinin Açılış Merasimi, *Varlık*, 1996,

- Nº 102-3.
165. Yeni Dilcilik 4, *Varlık*, 1997, Nº 103-4.
166. Türklerin Tarihinde Renklerin Yeri, *Varlık*, 1997, Nº 105-2.
167. Büyük Bir İtki (Menzuri Hemne'i'nin Vefatı Münasebetiyle), *Varlık*, 1997, Nº 106-3.
168. Baki'da Beynelhalk Dede Korkut Sempozyumu, *Varlık*, 1997, Nº 106-3.
169. Yeni Dilcilik 5, *Varlık*, 1997, Nº 107-4.
170. Farsçanı Koruyak, Ancak İran Türk ve Arapların Dilini Taplamayak, *Varlık*, 1998, Nº 107-4.
171. *Varlık* 20 Yaşında, *Varlık*, 1998, Nº 108-1.
172. Azerbaycan Yazıcı ve Şairlerinin Prezident Hatemi'ye Mektubu, *Varlık*, 1998, Nº 108-1.
173. Saib-i Tebrizî'nin Osmanlı Şairlerine Tesiri, *Varlık*, 1998, _ 108-1 (Farsça).
174. Molla Nasreddin İran'da, *Varlık*, 1998, Nº 109-2.
175. Azerî veya Azerbaycan'ın Eski Dili, *Varlık*, 1998, Nº 109-2 (Farsça).
176. Prof. Gulamhüseyin Beydili'nin Ölümü Münasebeti İle, *Varlık*, 1998, Nº 109-2.
177. Prof. Gulamhüseyin Beydili'nin Ölümü Münasebeti İle Dr. Cevat Heyet'in Mesajı, *Varlık*, 1998, Nº 109-2 (Farsça).
178. Dede Korkut Destanlarının Dilinde Türkiye Türkçesi Özellikleri, *Varlık*, 1998, Nº 110-3.
179. Kaşgarlı Mahmut'a Göre XI. Yüzyılda Türk Dünyası I, *Varlık*, 1999, Nº 112-1.
180. Ön Söz, *Türk Dili Ders Ocağı*, Tahran 1999.
181. Prof. Hamit Nutkî'nin Mateminde, *Varlık*, 1999, Nº 113-2.
182. Prof. Hamit Nutkî'nin Mateminde, *Varlık*, 1999, Nº 113-2 (Farsça).
183. Kaşgarlı Mahmut'a Göre XI. Yüzyılda Türk Dünyası II, *Varlık*, 1999, Nº 114-3.
184. Yeni Dilcilik 6 -Uşağın Dil Öğrenmesi-, *Varlık*, 1999, Nº 114-3.
185. Kaşgarlı Mahmut'a Göre XI. Yüzyılda Türk Dünyası, *Varlık*, 112-123, Tahran 1999.
186. Prof. Hamit Nutkî'nin Mateminde, *Varlık*, 113-2, Tahran 1999.
187. Dillerin Yeni Tasnifi, *Varlık*, 2000, Nº 115-4.
188. Bu Gelen Nevruzu İki Defa Kutlayıp, Ceşn Tutmalıyık, *Nevidi-Azerbaycan*, Urmîye 2000, Nº 77-78.
189. Türk Dillerinin Yeni Tasnifi, *Varlık*, 115-4, Tahran 2000.
190. Hazret-i Ali Ehl-i Sünnet Kaynaklarında, *Varlık*, 116-1, Tahran 2000.
191. Nesrimiz Hara Gedir, *Varlık*, 117-2, Tahran 2000.
192. Prof. Hamit Mehmetzade'nin Mateminde, *Varlık*, 117-2, Tahran 2000.

193. Prof. Bernard'ın Ölümü Münasebetiyle, *Varlık*, 119-4, Tahran 2001 (Farsça).
194. Ariya Faşizmi ve Panfarsızmin Dönüşü, *Varlık*, 119-4, Tahran 2001 (Farsça).
195. Yeni Türkçenin Etimoloji Sözlüğü Hakkında Birkaç Söz, *Varlık*, 119-4, Tahran 2001 (Farsça).
196. Uşağın Dil Acması, *Varlık*, 120-1, Tahran 2001.
197. Dr. Tureç Etabeki'nin Azerbaycan Kitabına Bir Eleştiri ve Tamamlama, *Varlık*, 120-1, Tahran 2001 (Farsça).
198. İslâm'ın Teröre Münasebeti, *Varlık*, 121-2, Tahran 2001.
199. Azerî Aydını ve Millî ve Kavmî Kimlik Kitabına Eleştiri, *Varlık*, 121-2, 122-3, Tahran 2001 (Farsça).
200. Ortografi Konusunda, *Varlık*, 122-3, Tahran 2001.
201. Mayntz Üniversitesinde Türkoloji Semineri, *Varlık*, 122-3, Tahran 2001.
202. Vilayet Kuliyev'in *Tarihte İz Koyan Şahsiyetler* Kitabı Hakkında, *Varlık*, 123-4, Tahran 2001.
203. Sehend İle Tanışlığım, *Varlık*, 124-1, Tahran 2002.
204. Talat Tekin ve Mehmet Ölmez'in *Türk Dilleri* Kitabının Açıklamalı Özeti, *Varlık*, Tahran 2002.
205. Büyük İnsan, Görkemli Âlim ve Edebiyatşinas Prof. Yaşar Karayif'in Vakitsiz Ölümü Münasebetiyle, *Varlık*, 126-3, Tahran 2002.
206. Yeni Türk Dilleri Devri 3, *Varlık*, 127-2, Tahran 2003.

C. Tartışma ve Değerlendirmeler

- “Fars Dili İranlılığın Üstün Alameti” Makalesi Hakkında Bir Neçe Söz, *Varlık*, 1982, № 5, 6 (Farsça).
- İran ve Türkler Sasaniler Devrinde* Kitabı Hakkında Bir Neçe Söz, *Varlık*, 1986, № 6, 7, 8.
- Yene de Mazlum İran, *Nesre-Daneş*, Tahran 1987, № 6.
- “Türk Edebiyatı, Azerbaycan Bölücülerinin Nidası” Makalesine Cevap, (Farsça).
- “Azerbaycan Haradır?” Makalesine Cevap, *Varlık*, 1990, № 3.
- “Azerbaycan Haradır?” Makalesine Cevap, *Keyhani-Havayı*, Tahran, Ocak 1991.
- “Azerbaycan Haradır?” Makalesine Cevap, *Dirilik*, Amerika, 1992, № 1.
- Azerbaycan’ın Adı Hakkında Tetkik -“Demir Mismar Daşa Geçmez” ve “Azerbaycan” Makalelerine Cevap-, *Kehkeşan*, Tahran, 1992, № 18.
- “Bozgurdun Dışı” Nifağın İti Keyçisi -“Bozqurdun Efsanesi” Makalesine Cevap, *Keyhani-Havayı*, Tahran, Mart 1992 (Farsça).
- “Parlamentin Dilçilik Hakkındaki Kararı” Makalesine Cevap, *Bahari-Azerbaycan*, Tahran, Ocak 1992.

11. Gün -sözü-, *Varlık*, 1992, № 3 (Farsça).
12. Gerçeği Söylemek veya Hayale Dalmak -Mühendis Bazergan ve Simaların O Biri Üzü, Makalesine Cevap-, *Keyhani-Havayı*, Eylül 1993.
13. Gerçeği Söylemek veya Hayale Dalmak -“Mühendis Bazergan ve Simaların O Biri Üzü”, Makalesine Cevap-, *Varlık*, 1993, № 2 (Farsça).
14. İnkıtar Duvarının Arkasında, ya Hamının Gözü Önünde –“Hakikatin Parlak Siması Tarihî Hadiselerin Ötesinde” Makalesine Cevap, *Keyhani-Havayı*, Tahran 1993 (Farsça).

D. Sohbet ve Röportajlar

1. İran'ın Yarısı Türkçe Konuşuyor, *Bayrak*, Türkiye 1988.
2. Her Şey Medeniyetden Başlayır, *Edebiyet ve İncesenet*, Eylül 1989.
3. Ankara'da Birinci Türk Dili Kongresinin Raporu -Dr.Cevat Heyet'le Müsa-habe-, *Keyhan*, Tahran, Ekim 1990 (Farsça).
4. Emektaşlık Orbitinde: Cerrahların Semereli Alâkaları, Bakû, Şubat 1990.
5. İranlı Türkolog: Hükûmet Bize Yardımcı Olur, *Tercüman*, Türkiye 1990.
6. Elifba Hakkında Amerika Radyosu ile Müsahaba, *Ebrar*, Tahran, Ocak 1991.
7. Danışır Sempozyum İştirakçileri, *Edebiyat*, Nisan 1991.
8. Sözden İşe Geçmeyimiz Meni Çok Sevindirdi, *Dalga*, Bakû, Nisan 1991.
9. Aklımızı Hislerimize Hakim Kılak, *Medeniyet*, Bakû, Haziran 1991.
10. Ermeni Tahribatı Her Yerde Mevcuttur, *Azerbaycan Muallimi*, Temmuz 1992.
11. Halkımızın İstikbalı Parlaktır, *Doğru Yol*, Bakû, Ocak 1993.
12. Redaksiyamızın Konağı: Kerbelâ'ya Geden Çığır, *Edebiyat*, Nisan 1994.
13. Şehriyar Çağımızın Hafız'ıdır, *Kültür ve Senet*, Türkiye, Mart 1944.
14. Şehriyar Bir Çıraq İdi, *Şehriyar*, Bakû, Ekim 1994.
15. Şimallıların İfrat Taassupkeşliği Cenupluların Başını Ağrıdır, *7 Gün*, Bakû, Aralık 1994.
16. Cevat Heyet'le Müsahaba, *Varlık*, 1995, № 98-3.
17. Cevat Heyet, *Yunus*, Trabzon 1997, № 17.
18. Cevat Heyet'le Özel Müsahaba, *Mübin*, Tahran 1999, № 2.
19. Cevat Heyet Baki'dadır, *Günaydın*, 6-7 Nisan 2000.
20. “Kitab-ı Dede Korkut” Destanı Halkımızın Şah Eseridir, *Halk*, 2 Nisan 2000.

Mektup

Dr. Cevat Heyet'in Azerbaycan-Ermenistan sorunu ile ilgili olarak dönemin Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'e yazdığı ve *Türk Kültürü* dergisinin Mart 1994 sayısında tam metni yayımlanan mektubun bazı bölümlerine burada yer veriyoruz:

*"Ya Rab, Bu Karanlık Gecenin Yok mu Sabahı
Nur İstiyoruz, Sen Bize Yangın Veriyorsun!"*

Sayın Süleyman Demirel Hazretleri,
Türkiye Cumhurbaşkanı

Sizi, bu meşgul günlerinizde rahatsız ettiğim için özür diliyorum. Bu cesareti, sizi 50 yıldan beri, yani talebelik zamanımızdan tanıdığımдан ve sizde insanî, millî ve dinî duyguların güclü olduğunu bildiğimden ve aynı zamanda tecrübeli ve basiretli bir Devlet Başkanı olduğunuzdan alıyorum.

Müslüman Azerî kardeşlerimizin fecî durumunu ve tarihî düşmanları ortasında yalnız, kimsesiz kaldıklarını açıklamaya gerek görmüyorum. Bosna'da dindaşlarımıza yapılan Sırp-Hırvat mezalimine yüreğimiz sızlarken, uzakta olduğumuz için müessir bir yardım yapamadığımızdan vicdan azabı duymaktayız. Daha bu acayı geçirmeden, tam yanımızda ve gözümüzün önünde, Azerî kardeşlerimizin daha acı ve daha korkunç mezalimine tanık oluyoruz. Bugün, Araz'ın kuzeyindeki dindaş ve soydaşlarımız, kısacası kardeşlerimiz, tarihte eşine az rastladığımız bir facia ve soykırımına maruz kalmışlar; hem de büyük bir millet veya güclü bir devlet tarafından değil; bütün tarih boyu himayemiz altında barınan ve adaletimiz sayesinde bütün insanî haklardan faydalanan Ermeniler tarafından! Tabii onların böyle bir saldırısı ve cinayete teşebbüs ve cesaret göstermelerine neden, bütün Müslümanların özellikle Türklerin düşmanları olan bugünkü büyük devletlerin destekleri ve yardımları olmuştur. Fakat, sebep ne olursa olsun, durum meydandadır.

Ermeniler, en modern silâhlarla, Azerî kardeşlerimizin vatanına saldırıyor, insanları, büyük-küçük, kadın-erkek demeden feci şekilde öldürüyor ve evlerini-yurtlarını yıkıp yakıyorlar ve 5 yıldan beri devam ettikleri bu saldırısı ve katliama, son zamanlarda daha da şiddet vermişlerdir.

Böyle bir durum karşısında, Müslüman dünyasının, Türklerin, Türkiye ve

İran İslâm Cumhuriyetinin ve uluslarımızın vazife ve mesuliyetleri ne olabilir?

Bu mazlum, silâhsız, ordusuz ve esaretten yeni çıkış kardeşlerimizi yalnız mı bırakmalıyız? Ermeni-Daşnak ordusunun, onların yurtlarına heyasızca saldırlarına ve kadın-erkek, ihtiyar ve çocukların acımadan öldürmelerine seyirci mi kalacağız? Bu, bizlerin şerefine, Türkliğe ve Müslümanlığa ve nihayet insanlığı yakışır mı? Bu, bizim şanlı tarihimize siğar mı?

...

Sayın Başkan, lütfen beni affedin. Bu satırları, göz yaşlarını tutamadan yazıyorum ve bu anda Allah Taala'dan halkımıza kurtuluş, yoksa kendime ölüm istiyorum.

Biz tarihte, izzet ve şerefle yaşadık ve sırası geldikçe, ölümü zillette tercih ettik; ona göre de ben bu günlerimizi halkımız için yaşamak saymıyorum.

Bu gün, benim elimdeki kâğıt-kalem ve kuru nefesimden başka bir şeyim yoktur; onları da mazlum halkının yolunda seve vermeğe razıymı; fakat biliyorum ki, halkının bugün için kalemden çok süngüye ihtiyacı vardır. Altın Kalem sahibi Atsız, Musolini'ye hitaben yazdı

“Kalem, firça nedir, birer oyuncak

Şaheserler, süngülerle yazılır ancak!”

şíirini sanki bizim bugünüümüz için söylemiştir.

Durum böyleyken, ister istemez şu sorular karşısında kalıyorum. Acaba bugün bizde bir Selahaddin Eyyubî yok mu? Biz, Selçukluların evlâtları değil miyiz?

...

Sayın Başkan, ben diplomat ve siyaset adamı değilim. Benim bütün hayatım, ilim ve hekimlikle geçmiştir; fakat, hiçbir zaman insanlığın acılarını unutamadığım gibi; memleketimin, milletimin, dindaşlarım ve soydaşlarımın kaygıları ve kaderlerinden de uzakta kalmadım ve onlardan ayrı yaşamadım. Beni, Araz'in kuzeyindeki kardeşlerimiz, Azerilerin aksakallısı biliyorlar. Ben kendimi bu şerefli ada lâyık görmüyorum, ama onların bana olan güvenci ve bugünkü ağır ve feci durumlarını göz önüne alarak bir Azerî aksakallı gibi Zat-i Allinizden rica ediyorum:

- Her şeye rağmen, tecrübeli ve basiretli bir devlet başkanı ve millet önderi ve hak seven insan olarak, ciddi ölüm tehlikesinde kalan mazlum Azerî kardeşlerimizin yardımına koşunuz.

- Azeriler, İran ve Türkiye millet ve devletlerinin dindaş, soydaş ve kardeş

komşularıdır. Rus-Ermeni saldırıları karşısında, hemen her zaman kendi halkı ile beraber, İran ve Türkiye tarafından savunulmuş ve korunmuştur; bugün de onların her zamandan fazla, İran ve Türkiye'nin ciddi ve her türlü yardımlarına ihtiyacı vardır; ona göre de bekliyoruz ki, iki kardeş devlet ve millet, üçüncü kardeşin yardımına koşsun ve onları, tepeden tırnağa kadar, büyük devletlerin silâhlarına kuşanmış Ermenilerin karşısında müdafaa edip, soykırımıma mani olsunlar."

Dr.Cevat Heyet, mektubuna bu duyu ve düşüncelerle devam etmekte ve mektubunu "Sesimize kulak ve ses vereceğinizden ümitli ve eminim. İranlı, Azerî kardeşleriniz adına kalbî saygilarımı sunarım." diyerek bitirmektedir.

Bu mektuptan da anlıyoruz ki, Cevat Heyet, hayatının her döneminde bilimsel ve kültürel alanda gösterdiği üstün gayretin ve ilginin yanı sıra ülkesinin ve halkın sorunlarıyla çok yakından ilgilenmiş, içine düştükleri kötü durumlar karşısında elinden geleni yapmaya çalışmış, ülkesinin bağımsızlığını, refahı ve halkın özgürlüğünü, mutluluğu için her türlü fedakârlığı yapmaktan kaçınmamıştır. Bu sorunların giderilmesi yolunda yurt içinde ve yurt dışında kamuoyu oluşturmaya çalışmış, dikkatleri bu sorunlar üzerine çekmeyi başarmış, destek sağlamış ve çözüm bulmaya uğraşmıştır.

Bu mektup, Dr. Cevat Heyet'in, hayatını ülkesinin gelişmesine ve halkın mutluluğuna adayan bir bilim, düşünce ve gönül adamı oluşunun açık belgesidir.

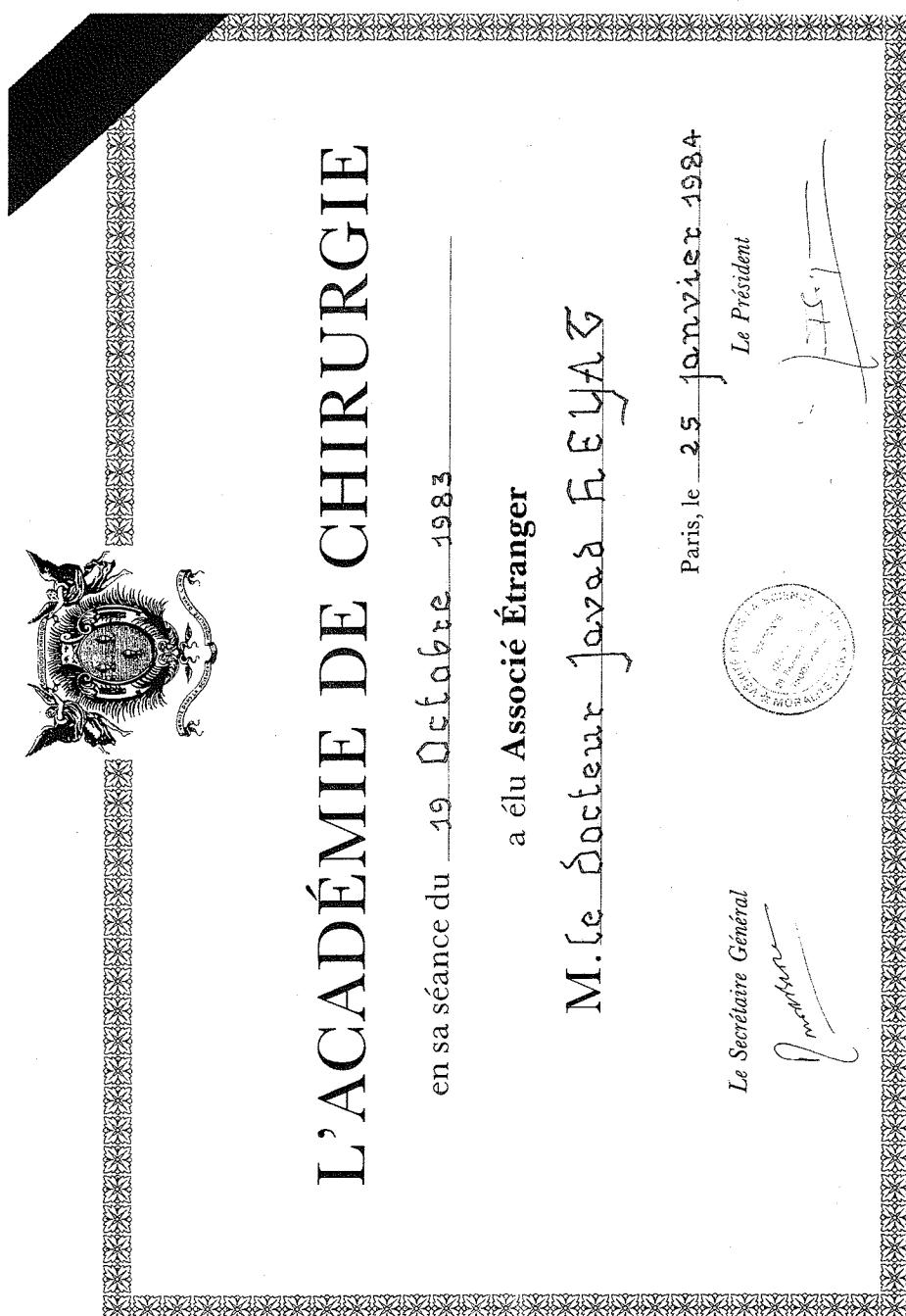
Dr. Cevat Heyet

Fuat Köprülü ve Ali Heyet

Tahran'da Türk Kültür Merkezinin Açılışı

AZERBAYCAN RESPUBLİKASININ TEHSİL NAZIRLIYI
Y. MƏMMEDƏLİYEV ADINA NAXÇIVAN DÖVLET UNIVERSİTETİ

DOKTOR CAVAD HEY"ET ELİ OĞLU

FEXRİ PROFESSOR

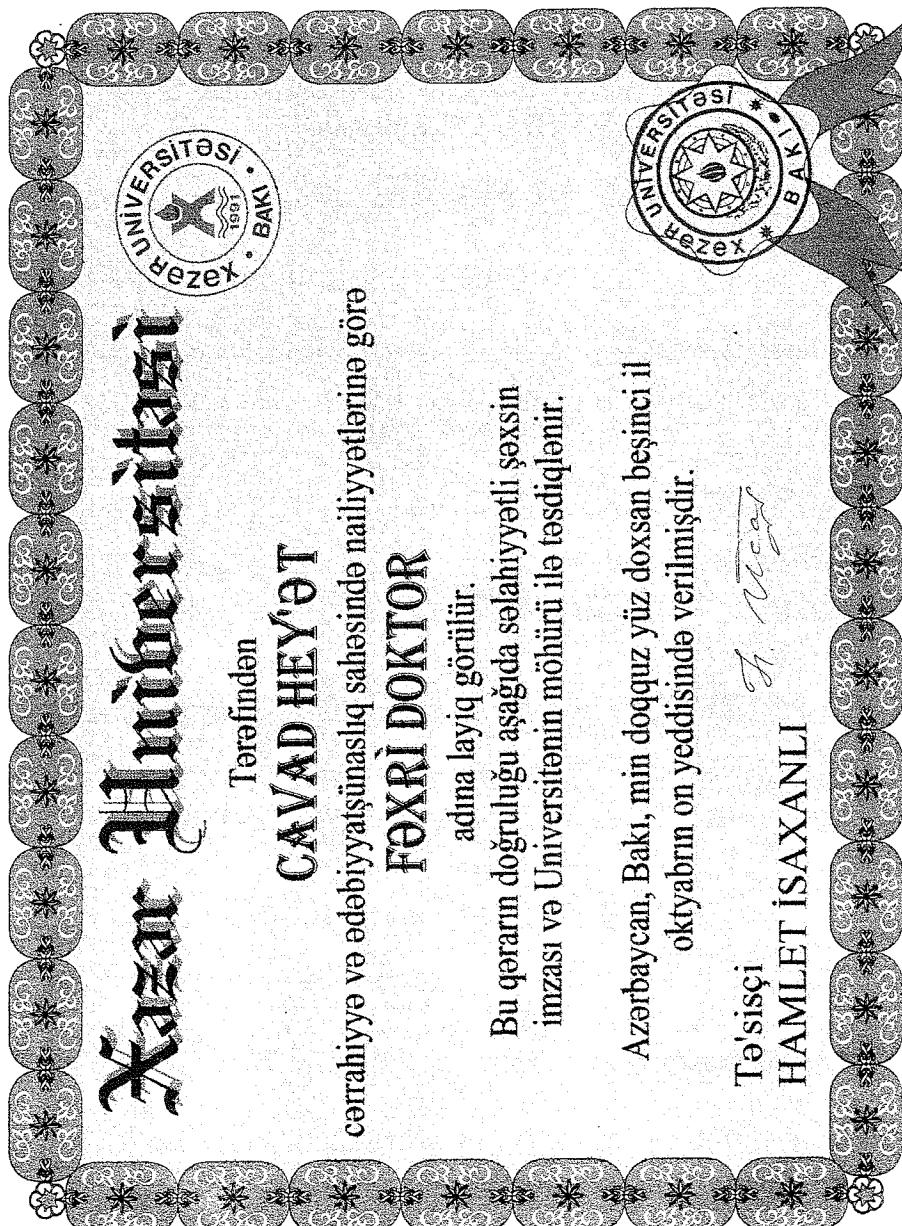
Yusif Memmedeliyev adına Naxçıvan Dövlət Universiteti
elmi şurasının I oktyabr 1993-cü il tarixli iclasında
Tehran Azad İslam Universitetinin kafedra müdürü, "Var-
lıq" jurnalının naşiri Doktor Cavad Hey"et Eli oğluna
Fexri professor elmi adı verilmesi qərara alınmışdır.

ELMI ŞURANIN SEDRİ, REKTÖR
KİMYA EMLERİ DOKTORU
PROFESSOR:

Z. HÜSEYNOV

<p>СВИДЕТЕЛЬСТВО</p> <p>УС № 1/Р С-2/</p> <p>Центр по академическому признанию и мобильности при Азербайджанском Международном Университете (АМУ) коллективным членом Международной Кадровой Академии (МКА) ЮНЕСКО подтверждает, что реномеем <u>Киану Сабина</u></p> <p>от <u>"2"</u> августа <u>2002</u> г. (протокол № <u>13</u>)</p> <p style="text-align: right;"><i>Doktor Nauk Mifzali Aliyev</i></p> <p>присвоено учёное звание <u>Известного профессора по кафедре</u></p> <p style="text-align: center;">"Морфология"</p>	<p>CERTIFICATE</p> <p>УС № 1/Р С-2/</p> <p>The Centre on Academic Recognition and Mobility of the International Personnel Academy UNESCO (IPA) hereby certifies that by decision of <u>The Scientific Council at No 6</u> <u>Azerbaijan International University</u></p> <p>dated <u>August "2" 2002</u>, (Protocol № <u>15</u>)</p> <p>is to certify that <u>Sand Moyal Mirza Ali</u></p> <p>has been awarded the academic degree of</p> <p style="text-align: center;"><i>Honorary Professor of the Chair</i></p> <p style="text-align: center;">"Morphology"</p>
<p>В соответствии со статьей 1 п.5 Конвенции о признании учебных курсов, аттестаций и высшем образовании в государствах региона Европы (Цюрих, ЮНЕСКО, 21 декабря 1978г.) подписанной Советом Европы и вступившей в силу в Европейском регионе "Совет Европы и ЮНЕСКО" (Лиссабон, 11 апреля 1977г.), "Меморандума о сотрудничестве между Министерством Образования Азербайджанской Республики и МКА" (Баку, Годебор, 1998г.), "Договора о сотрудничестве в МКА" (Баку, 17 мая 1999г.), "Конвенции о государственных высших образовательных учреждениях в Европе" (Барселона, ЮНЕСКО 16 декабря 1983 г.) и других региональных конвенций ЮНЕСКО, статуты 150 и 151 Концептуации Азербайджанской Республики, международно-правовым нормам в сфере образования (статьи 55-57 "Закона об образовании" и статьи 97-102 "Положения о ВУЗах") Азербайджанский Международный Университет (заслуженный член Международной Кадровой Академии член Европейской сети национальных информационных центров по академическому признанию и мобильности Соглаша Европы/ЮНЕСКО) рекомендует Азербайджанскому Университету, присвоить данный диплом как документ, дополняющий квалификацию, соответствующую деятельности в соответствии с условиями настоящим Указом.</p> <p style="text-align: right;">Президент центра Секретарь Азербайджан, г.Баку</p> <p style="text-align: right;">"2" августа 2002 г.</p>	
<p>In accordance with Article 1 para 5 of the "Convention on the Recognition of Studies, Diplomas concerning Higher Education and Academic Degrees in the European Region" (Paris, UNESCO, December 21, 1978) and provisions of the Joint Council of Europe/UNESCO "Convention on the Recognition of Qualifications concerning Higher Education in the European Region" (Lisbon, April 11, 1973), "Memorandum of co-operation between Ministry of Education of Azerbaijan and International Personnel Academy" (Baku, December 16, 1998), Treaty on collective membership in International Personnel Academy" (Kiev, May 12, 1999), "Convention on the Recognition of Studies, Diplomas concerning Higher Education and Academic Degrees in Asia and Pacific Region" (Bangkok, UNESCO, December 16, 1983) and other regional conventions of UNESCO, due to the articles 150 and 151 constitution of the Republic of Azerbaijan international - legal standards in the field of education (article 55-57 on "Law on Education" and articles 97-102 on "Regulations on Higher Educational Institutions") Azerbaijan International University (as a collective member of International Information Centres on Academic Recognition and Mobility of the European Region) recommends to authorized bodies and educational institutions to award diplomas or certificates to those Conventions to consider this diploma as a document which is higher to engage in a professional activity according to the awarding conditions.</p> <p style="text-align: right;">Rector AIU Secretary Azerbaijan, Baku p.s. Recognition № С-2/</p> <p style="text-align: right;">"2" August 2002</p>	

AZƏRBAYCAN TİBB UNIVERSİTETİNİN
FƏXRİ DOKTORU
DİPLOMU

N.NƏRİMANOV ADINA AZƏRBAYCAN TİBB
UNİVERSİTETİNİN ELMİ ŞURASI
QƏRARA ALIR:

Elmin inkişafında, xalqlar arasında əməkdaşlıq və
sülfhi möhkəmləndirməkdə xidmətlərinə görə

peyaf - Cevad Heyat
Azərbaycan Tibb. Universitetinin FƏXRİ
DOKTORU adına layiq görülür.

Verilən ad qanun və ənənənin müəyyən etdiyi
 hüquq, imtiyaz və üstünlükleri tə'min edir.

Rektor *Nezirzadə*

29.03.1994 ci il

Qeyd № *5*

Bakı şəhəri

**BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİNİN
FƏXRİ DOKTORU
DİPLOMU**

**M. RƏSULZADƏ ADINA BAKI DÖVLƏT
UNIVERSİTETİNİN ELMİ ŞURASI**

QƏRARA ALIR:

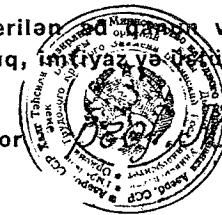
**Elmin inkişafında, xalqlar arasında əməkdaşlıq və
sülhü möhkəmləndirməkdə xidmətlərinə görə**

Dr. Cavad Heydət

**BAKİ DÖVLƏT UNIVERSİTETİNİN
FƏXRİ DOKTORU ADINA LAYIQ GÖRÜLÜR**

**Verilən dövrlərdən və ən ənənənin müəyyən etdiyi
hüquq, imtiyaz və xüsusiyyətləri tə'min edir**

Rektor

Bakı şəhəri

«25» may 1992-ci il

Qeyd № 9

**AZƏRBAYCAN ELMLƏR AKADEMİYASI
NƏSİMİ adına DİLÇİLİK İNSTİTUTU**

Elmi Şuranın 12 may 2000-ci

il tarixli iclasının qərarı

ilə (protokol № 5)

Cəvad Həybat

Azərbaycan Elmlər Akademiyası
Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun
Fəxri Doktoru adı verilmişdir.

Elmi Şuranın Sədri: *A. A. Axundov* prof. A. A. Axundov
Elmi Şuranın katibi: *I. M. Tahirov* f.e.n. I. M. Tahirov

*Н. Туси адына Азәрбајҹан Дөвләт
Педагожи Университети Елми
Шурасынын гәрарына әсасән*

(Протокол № 37 „26“ март 1993-чү ил)

*Азәрбајҹан филологијасынын
иңкишафында хидмәтләrinә көрә*

ЧАВАД ҔЕJ'ЭТЭ
*университетин
фәхри профессору
елми ады верилир*

*Елми Шуранын
сәдри*

*Елми Шуранын
катиби*

Гаджиев

T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
FAHRI DOKTORLUK DİPLOMASI

Şim yolunda büyük gayretler sayfıyla temayiz edenlerin bu hizmet ve meziyetlerinin alenen takdiri, kendilerine karşı kadınsınlık vazifesinin yerine getirilmesi olduğu kadar, çalışma ve arastırma sahasında yürüyen diğerlerine dahi senk verecek bir işk olacağlı cihetle, Yükseköğretim Kanunu'nun 25.11.95 maddesinin verdiği salâhiyete dayanarak, haiz olduğu ahlâki faziletlerin yanında, ilmin terakki ve inkisafına hizmet etmiş olan Dr. Cevat Heyet'e ilmî san ve şerefinin yükseltilmesi maksadıyla, İstanbul Üniversitesi Senatosunun 23.01.1997 tarihinde verdiği kanar gereğince, bu günden itibaren İstanbul Üniversitesi Fahri Türkologu (Doctor Honoris Causa) pâyesi tescih olunmuştur.

İstanbul Üniversitesi
Rektörlü
Prof. Dr. Bülent Berkşah
Bölgehanı

Edebiyat Fakültesi
Dekanı
Prof. Dr. Suha E. Güney

